herpy

ORMEPADDER

Ringed Caecilian

Siphonops annulatus

Siphonops annulatus er en blåsort, gravende ormepadde med hvide ringe fra Sydamerika øst for Andesbjergene. Hunnen lægger æg i jorden og passer ungerne i omkring tre måneder: de æder det yderste lag af hendes hud og drikker en fedtrig væske fra hendes kloak. Der findes kun lidt viden om pasningen af arten.

Familie: Siphonopidae Udgivet 17. november 2026 **Mild hudgift**

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**29-45 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Gravende**
Biotop	**Savanne og regnskov**
Hudgift	**Mild** Vask hænderne efter kontakt, og hold fingrene fra øjne og mund
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 40 × 45 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-25 °C**
Temperatur, nat	**21-23 °C**
Luftfugtighed	**90-100 %**
Vand	**Ingen vandskål**
UVB	**Ikke nødvendig**
Kost	**Insekter og orme/snegle**
Holdes	**Enkeltvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Direkte udvikling (ingen larver)**
Æglægning	**På jorden**
Æg pr. sæson	**5-16**
Lægninger pr. år	**1**
Klækning	**30-60 dage**
Yngelpleje	**Vogter æggene**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført på CITES-listerne eller i EU-bilag A-D og står ikke på listen over dyr, som private ikke må holde (BEK nr. 1261/2015). Tjek de aktuelle regler for import og dyresundhed hos Fødevarestyrelsen.

Om arten

Siphonops annulatus er en ormepadde: en benløs, gravende padde, der ligner en stor regnorm. Voksne dyr er 29-45 cm lange. Kroppen er cylindrisk, blåsort til skifergrå, glat og blank, og ringfurerne, der løber hele vejen rundt om kroppen, har hvide til cremefarvede kanter. Hovedet er stærkt forbenet og bruges til at bore med. Øjnene er små, men synlige, og mellem øje og næsebor sidder en lille føler. Vægt og levetid er ikke kendt; levetiden i boksen er et skøn.

Huden har to slags kirtler med hver sin opgave. På hovedet sidder mange slimkirtler, som smører hovedet og letter gravningen. Bagest på kroppen sidder store giftkirtler, hvis sekret virker mod rovdyr og mikroorganismer og skader blodlegemer og hjerte. Virkningen på mennesker er ikke beskrevet; hudgiften står som mild, fordi giftkirtlerne er påvist. Vask hænder efter håndtering, og rør ikke øjne og mund.

Arten er kendt for sin yngelpleje, hvor ungerne lever af moderens hud. Der er ingen larver i vand.

Udbredelse og levested

Siphonops annulatus lever i Sydamerika øst for Andesbjergene: fra Colombia, Venezuela og Guyanaområdet over Ecuador, Peru, Bolivia og det meste af Brasilien til det nordøstlige Argentina, hovedsageligt under 800 m over havet. Forekomster i Paraguay og Surinam er ikke bekræftet. Arten har formentlig den største udbredelse af alle landlevende ormepadder, men dens afgrænsning bør undersøges nærmere. Den er ikke truet (IUCN: LC) og tåler forstyrrede levesteder.

> **Oprindelig udbredelse:** Brasilien, Argentina, Bolivia, Colombia, Ecuador, Fransk Guyana, Guyana, Peru, Surinam og Venezuela.

LEVESTED

Siphonops annulatus graver i fugtig, humusrig jord, oftest i de øverste 20 cm, og findes i regnskov, tør og fugtig savanne, krat, oversvømmet græsland, græsningsarealer, plantager og landsbyhaver. Den er især almindelig i fugtig jord rig på organisk stof og smådyr, fx i kakaoplantager, men tåler også tørrere forhold under rådnende stammer.

Parringen foregår fra slutningen af august til begyndelsen af oktober, og æggene lægges i november-december, når regnen topper. Reden ligger lavt i jorden mellem rødderne ved foden af store træer.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Siphonops annulatus*. Pasningen bygger på erfaringer med landlevende ormepadder af samme størrelse, som holdes på samme måde, bl.a. *Dermophis mexicanus* og *Geotrypetes seraphini*.

S. annulatus holdes i en tæt kasse af tykvægget plastik eller et terrarie med fast låg og en dyb bund at grave i. Et voksent dyr skal have mindst 60 × 40 × 45 cm, så der er plads til 25-35 cm bund og en luftlomme over. Låget skal slutte tæt og have en vægt ovenpå: et dyr, der kan nå låget, slipper ud gennem den mindste sprække, og foderorme kravler også ud. Lav ventilation med små huller i siderne lige under kanten, dækket af fint net; der skal ikke være huller i låget.

Bunden er den vigtigste beslutning. Ublegede papirfibre (papirbaseret strøelse uden duft) er velprøvede: de holder på fugten, ormene lever i dem, og ormepadderne foretrækker dem tydeligt frem for kokosfibre. Steriliseret, ugødet muldjord kan også bruges. Kokosfibre alene frarådes: de støver, hænger ved huden og er fundet pakket sammen til en hård prop i tarmen hos døde dyr. Skift bunden hver 4.-5. måned, eller før hvis den bliver beskidt, og se samtidig dyret efter.

Læg et fladt stykke varmebehandlet bark eller træ på overfladen. Dyrene ligger gerne lige under det, og det gør det let at se til dem uden at grave. Levende planter er ikke nødvendige.

TEMPERATUR

Hold 22-25 °C om dagen og 21-23 °C om natten. Temperaturen skal være stabil og svinge højst omkring 3 °C; hurtige og store udsving tåles dårligt. Står kassen i et rum med jævn temperatur, er der sjældent brug for opvarmning. En varmemåtte under den ene ende giver en temperatur- og fugtgradient, som dyret kan vælge i; bunden tørrer lidt ud over varmen, så hold øje med fugten. Bliver dyret på overfladen i stedet for at grave sig ned, er temperatur, fugt eller bund forkert.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Bunden skal være jævnt fugtig, men ikke så våd, at man kan presse vand ud af en håndfuld, og der må aldrig stå vand i bunden af kassen. Luften i kassen er så godt som mættet med fugt (90-100 %). Hold fugten ved at sprøjte og af og til vende bunden, og lad gerne den ene ende være lidt tørrere end den anden. Brug flaskevand, regnvand eller postevand, der har stået et døgn.

VAND OG VANDKVALITET

Der skal ikke være vandskål. Dyret får vand fra den fugtige bund og fra kondens på kassens vægge, og en vandskål gør let bunden for våd. Vandet bruges kun til at fugte bunden.

LYS OG UVB

Arten lever under jorden og har ikke brug for UVB eller særlig belysning. En almindelig døgnrytme i rummet med 10-14 timers lys er nok. Kassen skal ikke stå i direkte sol.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Regnorme er hovedfoderet og tages af næsten alle landlevende ormepadder. Brug små til mellemstore regnorme, fx kompostorme, og klip dem i stykker til unger. Læg 10-15 orme i kassen hver anden uge, eller giv et par orme flere gange om ugen. I en fugtig papirbund lever ormene videre uden at rådne. Hvilke byttedyr arten tager i naturen, er ikke undersøgt, men den lever, hvor der er mange regnorme og andre smådyr.

Dyret finder føden med lugtesansen og følerne og ses sjældent æde. Grav jævnligt bunden igennem: mange tilbageværende orme betyder overfodring eller et dyr, der ikke æder. Tæl ormene ind og ud, når et dyr er nyt. Ormenes næringsværdi øges ved at drysse kalk- og vitaminpulver i deres jord 4-6 dage før fodring.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Siphonops annulatus lever skjult og tilbringer næsten hele tiden nedgravet. Ligger dyret meget på overfladen, er bunden for våd, for tør, for kold, for varm eller kemisk ubehagelig, eller også mangler der et skjul på overfladen; skift i så fald bunden og tjek temperaturen.

Ét dyr pr. kasse gør det let at følge vægt og sundhed og udelukker konflikter. Flere dyr af samme art kan også holdes sammen, hvis man jævnligt ser efter bid og skader, og det giver bedre chance for yngel. Hunnen vogter æg og unger, så et par holdes kun med en plan for ungerne. Håndter dyret så lidt som muligt og kun med rene, våde hænder uden creme eller sæberester.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Alder og størrelse ved kønsmodenhed er ikke kendt, og kønnene kan ikke skelnes sikkert udefra. Hunner, der passer unger, er tydeligt blegere end andre voksne.

PARRING

Befrugtningen er indre. Parringen varer kort, og parret ligger med bugen opad. I naturen parrer arten sig fra slutningen af august til begyndelsen af oktober. I fangenskab kommer hanner og hunner i yngletilstand samtidig, men uden årstidernes signaler går formeringen sjældent videre, og avl i fangenskab er ikke beskrevet.

ÆG OG LARVER

Hunnen lægger 5-16 store, gennemsigtige æg i en lille hule i jorden, hvor hun ligger rullet om dem. Æggene hænger sammen i strenge som en klase vindruer. Hun forsvarer dem ikke aggressivt, men bliver hos dem, indtil de klækker omkring en til to måneder senere, fra slutningen af december til begyndelsen af januar.

Ungerne klækker hvide og ufærdige, omkring 4 cm lange og med et hoved, der er meget bredere end kroppen. De bliver hos moderen, hvis hud under yngelplejen bliver lys og fyldt med fedt. Med særlige skeformede tænder med små kløer skræller ungerne det yderste hudlag af hende. Alle unger æder samtidig i omkring 7 minutter og hviler derefter i et par døgn, mens moderens hud vokser ud igen. Ungerne drikker desuden i omkring to måneder en fedtrig væske, som moderen afgiver fra kloakken, når ungerne berører hende og kalder med små klik.

METAMORFOSE

Der er ingen larver og ingen forvandling: ungerne klækker som små, blege udgaver af de voksne. Hele yngelplejen fra æglægning til selvstændige unger varer omkring tre måneder, og ungerne vokser hurtigt; de ældste unger i reden måler omkring 14 cm.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne skal blive hos hunnen, indtil de selv graver og æder, og hunnen må ikke forstyrres i den periode. Derefter holdes de i en lille, dyb kasse med samme bund som de voksne og fodres med små regnorme eller stykker af orme. Hold dem fugtigt og stabilt, og vej dem jævnligt. Opdræt i fangenskab er ikke beskrevet nærmere.

Sundhed og typiske fejl

Sygdom ses sent hos et dyr, der lever nedgravet. De vigtigste problemer er:

- Dyret ligger på overfladen: forkert fugt, temperatur eller bund, eller et manglende skjul. Ret forholdene.

- Prop i tarmen: kokosfibre er fundet pakket sammen i tarmen hos døde dyr. Brug papirfibre eller steril jord.
- Hudproblemer: svampe- og bakterieinfektioner, ofte efter beskidt bund eller skader. Kræver dyrlæge.
- Parasitter: rundorm, bændelorm og encellede parasitter findes ofte hos ormepadder i fangenskab. Få en gødningsprøve undersøgt.
- Flugt: dyret slipper ud gennem små sprækker og tørrer ud. Brug tæt låg med vægt.

Chytridsvampen *Batrachochytrium dendrobatidis* (Bd) findes hos ormepadder. Nye dyr sættes i karantæne og testes, og redskaber og hænder vaskes mellem kasserne. Hold et nyt dyr den første måned i en lille kasse, hvor man kan tælle orme ind og ud og se, om det æder. Gå til en dyrlæge med forstand på padder, hvis dyret ikke æder i flere uger, taber sig, får sår eller bliver på overfladen.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.